EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 20.5.2014.
COM(2014) 277 final

IZVJEŠĆE KOMISIJE

GOSPODARSKOM I FINANCIJSKOM ODBORU

na temelju članka 12. Uredbe (EU) br. 1210/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. prosinca 2010. o provjeri autentičnosti eurokovanica i postupanju s eurokovanicama neprikladnima za optjecaj

IZVJEŠĆE KOMISIJE
GOSPODARSKOM I FINANCIJSKOM ODBORU

na temelju članka 12. Uredbe (EU) br. 1210/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. prosinca 2010. o provjeri autentičnosti eurokovanica i postupanju s eurokovanicama neprikladnima za optjecaj[1]

1. CILJ UREDBE (EU) BR. 1210/2010

Kako bi se euro bolje zaštitio od krivotvorenja, Uredbom (EZ) br. 1338/2001[2] zahtijeva se od kreditnih institucija i, u granicama njihove aktivnosti plaćanja, drugih pružatelja usluga plaćanja te svih drugih institucija uključenih u obradu i raspodjelu novčanica i kovanica javnosti (dalje u tekstu: „institucije") da osiguraju provjeru autentičnosti eurokovanica i euronovčanica koje su primili i koje namjeravaju vratiti u optjecaj te da osiguraju otkrivanje krivotvorenih kovanica i novčanica.

Kad je riječ o kovanicama, ta je obveza dodatno razrađena u Uredbi (EU) br. 1210/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. prosinca 2010. o provjeri autentičnosti eurokovanica i postupanju s eurokovanicama neprikladnima za optjecaj (dalje u tekstu „Uredba"). Uredbom se želi osigurati učinkovita i ujednačena provjera autentičnosti eurokovanica diljem europodručja utvrđivanjem obvezujućih pravila za provedbu zajedničkih postupaka provjere autentičnosti eurokovanica u optjecaju te za provedbu mehanizma nadzora nad postupcima provjere autentičnosti od strane nacionalnih tijela. Postupak provjere autentičnosti osmišljen je u svrhu utvrđivanja autentičnosti eurokovanica i njihove prikladnosti za optjecaj.

Uredbom se utvrđuje da se obveza provjere autentičnosti provodi uporabom strojeva za obradu kovanica ili da ju provodi osposobljeno osoblje. U skladu s postupkom provjere autentičnosti, sve kovanice za koje se sumnja da su krivotvorene i kovanice neprikladne za optjecaj šalju se nacionalnom centru za analizu kovanica ili drugom tijelu koje je odredila dotična država članica. Uredbom se utvrđuju uvjeti testiranja za strojeve za obradu kovanica, propisi za postupanje s eurokovanicama koje su neprikladne za optjecaj te mehanizmi nadzora

[1] SL L 339, 22.12.2010., str. 5.
[2] SL L 181, 4.7.2001., str. 6.

koje uspostavljaju države članice kako bi se osiguralo da institucije izvršavaju obvezu provjere autentičnosti.

U skladu s člankom 7. Uredbe, Europski tehnički i znanstveni centar (ETSC), osnovan Odlukom Komisije 2005/37/EZ[3], definirao je smjernice o provedbi Uredbe (EU) br. 1210/2010 (dalje u tekstu „smjernice ETSC-a").

2. SVRHA IZVJEŠĆA

U skladu s člankom 12. stavkom 4. Uredbe, Komisija, nakon što analizira godišnja izvješća koja dostave države članice, Gospodarskom i financijskom odboru podnosi godišnje izvješće o napretku i rezultatima koji se odnose na provjeru autentičnosti eurokovanica i eurokovanica neprikladnih za optjecaj.

To je prvi put da je Komisija pripremila takvo godišnje izvješće. Kad je riječ o postupku provjere autentičnosti, Uredba se primjenjuje od 1. siječnja 2012. Izvješće se odnosi na 2012., a njegova je glavna svrha ocijeniti jesu li zajednički postupci provjere autentičnosti ispravno provedeni, jesu li mehanizmi nadzora nad postupcima provjere autentičnosti koje provode nacionalna tijela učinkoviti te, konačno, pružiti opći statistički pregled utemeljen na izvješćima koja dostavljaju države članice.

3. IZVJEŠĆA DRŽAVA ČLANICA O NJIHOVIM AKTIVNOSTIMA U VEZI S PROVJEROM AUTENTIČNOSTI EUROKOVANICA

U skladu s člankom 12. stavkom 1. države članice Komisiji podnose godišnja izvješća o svojim aktivnostima u vezi s provjerom autentičnosti eurokovanica. Podneseni podaci uključuju broj provedenih nadzora i provjerenih strojeva za obradu kovanica, rezultate ispitivanja, količinu kovanica koje su ti strojevi obradili, broj analiziranih kovanica za koje se sumnja da su krivotvorene, broj eurokovanica neprikladnih za optjecaj koje su nadoknađene, kao i detalje svih odstupanja previđenih Uredbom.

Smjernicama ETSC-a dan 15. veljače godine koja slijedi godinu o kojoj se izvješćuje utvrđen je kao rok u kojem države članice trebaju dostaviti godišnja izvješća.[4]

[3] Odluka Komisije od 29. listopada 2004. o osnivanju Europskog tehničkog i znanstvenog centra (ETSC) i o uređenju koordinacije tehničkih mjera za zaštitu eurokovanica od krivotvorenja. SL L 19, 21.1.2005., str. 73.

[4] Samo je sedam država članica europodručja podnijelo svoja izvješća unutar roka do 15. veljače 2013.

4. OCJENA IZVJEŠĆÂ DRŽAVA ČLANICA ZA 2012.

4.1. Kriteriji ocjenjivanja

Glavni kriteriji koji se odnose na provjeru autentičnosti eurokovanica i eurokovanica neprikladnih za optjecaj, a o kojima se izvješćuje, utvrđeni su u članku 12. Uredbe. Kako bi se uskladila provedba postupaka provjere autentičnosti, člankom 7. Uredbe određeno je da Europski tehnički i znanstveni centar (ETSC), nakon savjetovanja sa skupinom stručnjaka za krivotvorene kovanice (CCEG), definira smjernice (uključujući praktične provedbene odredbe) koje se odnose na nadzore, provjere i revizije koje provode države članice. Na temelju smjernica ETSC-a države članice trebale su izvijestiti o sljedećim pokazateljima[5]:

1. ukupnom broju kovanica koje su obrađene u 2012. za tri najveća apoena;
2. ukupnom broju nadzora provedenih na licu mjesta;
3. ukupnom broju provjerenih strojeva za obradu kovanica;
4. ukupnoj količini obrađenih kovanica u provjerenim strojevima za obradu kovanica;
5. ukupnom broju analiziranih kovanica za koje se sumnja da su krivotvorene;
6. ukupnom broju nadoknađenih neprikladnih kovanica.

4.2. Ocjena izvješćâ

Sljedećih 16 država članica europodručja bilo je u mogućnosti ispoštovati obvezu podnošenja svojeg „godišnjeg izvješća”: Belgija, Njemačka, Estonija, Grčka, Španjolska, Francuska, Irska, Italija, Cipar, Luksemburg, Malta, Nizozemska, Austrija, Portugal, Slovenija i Slovačka.

Od država članica koje se podsjetilo da pošalju svoja izvješća, samo Finska još nije poslala svoje izvješće.

Kad se u izvješću navode ukupni brojevi potrebno je napomenuti da oni odražavaju samo stanje u onim državama članicama europodručja koje su dostavile podatke.

Potpuni pregled svih podataka dostupan je u Prilogu II.

[5] Vidi Prilog I.

4.2.1. Ukupan broj kovanica koje su obrađene u 2012. za tri najveća apoena

Na temelju članka 3. institucije[6] provode obvezu provjere autentičnosti uporabom strojeva za obradu kovanica koji su uključeni na ETSC-ov popis te osmišljeni u svrhu utvrđivanja autentičnosti eurokovanica i njihove prikladnosti za optjecaj.

Ukupan broj kovanica obrađenih u strojevima za obradu kovanica u 2012. za tri najveća apoena (2 eura, 1 euro i 50 eurocenti) iznosi **9 845 834 296**,[7] što je **58,82 %** broja kovanica u optjecaju.[8]

4.2.2. Ukupan broj nadzora provedenih na licu mjesta

U skladu s člankom 6. Uredbe, države članice provode godišnje kontrole u prostorijama „institucija" kako bi s pomoću testova otkrivanja provjerile ispravno funkcioniranje reprezentativnog broja korištenih strojeva za obradu kovanica.

Države članice provele su u 2012. ukupno **220**[9] nadzora na licu mjesta. Broj prijavljenih nadzora značajno je varirao, između **1** i **76**, ovisno o državi članici. To se može objasniti veličinom tržišta i načinom na koji je tržište određene države članice uređeno kad je riječ o obradi gotovine. U nekim državama članicama sve kovanice obrađuje jedno poduzeće koje se bavi prijevozom gotovine, a u drugima, primjerice, pojedine poslovne banke. Četiri države članice (Grčka, Italija, Luksemburg i Malta) izvijestile su da nisu provodile nadzor. One će biti pozvane da unaprijede svoje izvješćivanje ili da, ako to još nisu učinile, uspostave mehanizme nadzora.

4.2.3. Ukupan broj provjerenih strojeva za obradu kovanica

Ukupno je provjereno **315**[10] strojeva za obradu kovanica, od kojih je njih **70,15 %**[11] bilo u skladu sa specifikacijama. U slučaju strojeva za koje je utvrđena neusklađenost, trebalo je provesti korekcijske mjere iz članka 6. stavka 7. Uredbe.

4.2.4. Ukupna količina obrađenih kovanica u provjerenim strojevima za obradu kovanica

Ako Komisija ne zaprimi obavijest o odstupanju, kako je utvrđeno člankom 6. stavkom 5. Uredbe, u skladu s člankom 6. stavkom 3. države članice obvezne su provjeriti strojeve za

[6] Članak 2. točka (d) Uredbe 1210/2010 u vezi s člankom 6. stavkom 1. Uredbe 1338/2001.
[7] Vidi Prilog I.
[8] Izračunano na temelju neto izdanja od 16 737 875 000 kovanica (izvor: izvješće o gotovinskom informacijskom sustavu ESB-a iz prosinca 2012.). Međutim, potrebno je napomenuti da su neke kovanice možda provjeravane nekoliko puta.
[9] Vidi Prilog I.
[10] Vidi Prilog I.
[11] Vidi Prilog II.

obradu kovanica u kojima je obrađeno najmanje 25 % ukupne kumulirane neto količine tri najveća apoena eurokovanica koje je ta država članica izdala od uvođenja eurokovanica do konca 2011.

Na temelju podataka iz baze podataka ESB-a o neto izdanju po državi članici od uvođenja eura do konca 2011., kriterij od 25 % iz članka 6. stavka 3. ispoštovale su sljedeće države članice: Belgija, Estonija, Španjolska, Francuska, Irska, Nizozemska, Portugal i Slovenija[12] (vidi Prilog III.).

Njemačka i Slovačka primijenile su odstupanje iz članka 6. stavka 5. te su ispoštovale niži prag od 10 %.[13]

Ukupna količina kovanica koje su obrađene u strojevima za obradu kovanica koje su provjerila imenovana nacionalna tijela iznosi **6 117 955 983**,[14] što je **62,13 %** količine kovanica koje su obrađene u 2012.[15]

4.2.5. Ukupan broj analiziranih kovanica za koje se sumnja da su krivotvorene

Ukupan broj analiziranih kovanica za koje se sumnja da su krivotvorene odnosi se na sve sumnjive kovanice koje su poslane na analizu nacionalnim centrima za analizu kovanica (CNAC-ovi) u pojedinim državama članicama. Ukupan broj analiziranih kovanica za koje se sumnja da su krivotvorene iznosi **567 054**[16]. Ukupan broj otkrivenih krivotvorenih kovanica u optjecaju iznosi **180 139**[17].

4.2.6. Ukupan broj nadoknađenih neprikladnih kovanica

Države članice nadoknađuju ili zamjenjuju eurokovanice koje su zbog dugotrajnog optjecaja ili oštećenja postale neprikladne ili koje su tijekom postupka provjere autentičnosti odbijene iz bilo kojeg drugog razloga. Države članice mogu odbiti nadoknaditi eurokovanice neprikladne za optjecaj koje su izmijenjene, bilo namjerno, bilo postupkom za koji se može razumno očekivati da će ih izmijeniti, neovisno o nadoknadi kovanica koje se prikupljaju u dobrotvorne svrhe, poput kovanica koje se ubacuju u fontane.

Ukupan broj nadoknađenih neprikladnih kovanica iznosi **14 002 311**[18].

---

[12] Kriterij nisu ispoštovale Italija, Luksemburg, Cipar, Malta i Austrija.
[13] Grčka je zatražila odstupanje, ali nije ispoštovala niži prag jer nije izvijestila o nadzorima.
[14] Vidi Prilog I.
[15] Na temelju iznosa iz točke 4.2.1.
[16] Vidi Prilog I.
[17] Izvor: godišnje izvješće ETSCA-a: „Zaštita eurokovanica u 2012.”.
[18] Vidi Prilog I.

5. ZAKLJUČCI

Ovo izvješće prvo je izvješće na temelju članka 12. stavka 4. Uredbe. Budući da se Uredba primjenjuje od 1. siječnja 2012., s iznimkom poglavlja III., kalendarska godina 2012. bila je prva godina u kojoj se provodila Uredba.

Budući da nije zaprimila sva izvješća[19], Komisija će poduzeti potrebne korake kako bi države članice europodručja podsjetila na obvezu pravovremenog ispunjenja zahtjeva na temelju Uredbe 1210/2010.

Na temelju dostavljenih podataka može se zaključiti da je postupak provjere autentičnosti u „institucijama" uspostavljen u većini država članica europodručja te da 12 od 17 država članica europodručja provodi nadzore kako bi se osiguralo da „institucije" pravilno provode obveze provjere autentičnosti, kako je propisano u članku 6. Uredbe 1338/2001.

Međutim, da bi Komisija mogla dobiti sveobuhvatnu sliku postupaka provjere autentičnosti koji su uspostavljeni u državama članicama, potrebno je dodatno uskladiti obvezu koju države članice imaju u pogledu izvješćivanja. Izvješćima država članica ne postiže se željena razina potpunosti i homogenosti koja je potrebna pri detaljnom ocjenjivanju koje provodi Komisija. O daljnjem usklađivanju i unaprjeđenju izvješćivanja razgovarat će se u okviru postojećih stručnih skupina (skupina stručnjaka za krivotvorene kovanice) te će ih se za potrebe budućih izvješća razraditi u smjernicama ETSC-a.

[19] Kako je navedeno u odjeljku 4.2, 16 država članica bilo je u mogućnosti ispoštovati obvezu podnošenja izvješća, pri čemu jedino Finska to nije bila u mogućnosti učiniti.